

Marcus 12:43b-44 | Jezus ontmaskert onechtheid

We kunnen heel erg met de buitenkant bezig zijn. Maar Jezus wil niet dat je alleen met de buitenkant gelooft. Hij ontmaskert schone schijn en wijst een veel mooiere weg: van radicale, offerende liefde. Hij zelf gaat je daarin voor. Voor preeklezers: ik hoor graag als mijn preek ergens gelezen wordt. Neem dan even contact met mij op: hmveurink@gmail.com. Dan stuur ik ook de bijbehorende powerpoint toe.

Liturgie

Zingen: GKB Gezang 89 : 1 en 2

Stil gebed

Votum en groet

Zingen: Psalm 68 : 3 en 8

Gebed

Kinderen naar club

Lezen: Marcus 12 : 35 – 44

Zingen: Psalm 10 : 2, 6 en 7

Preek over Marcus 12 : 43b – 44

Zingen: Opwekking 614

Kinderen terug

Leefregels

Zingen: LvK Lied 192 : 1, 2, 5 en 6

Gebed

Collecte

Zingen: GKB Gezang 163 : 1, 2 en 3

Zegen

Jezus ontmaskert onechtheid

Inleiding

dia 1 – pangasius

Volgens mij hebben we hier wel een aantal visliefhebbers in de zaal,

dus is er misschien iemand die deze vis herkent?

Als je deze vis niet herkent, is het geen schande.

Op een of andere website over voedsel, wordt deze vis als volgt beschreven:

‘dit is vis voor wie niet van vis houdt:

mooi wit, graat- en huidloos, stevig en – vooral – totaal smaakloos.

In keukens waar de saus met alle eer gaat lopen is dat een voordeel.

En dat allemaal zonder pijn in de portemonnee.’

Dus zoek je naar een goedkoop visje dat nergens naar smaakt, dan zit je met deze vis helemaal goed.

Blijkbaar is dat precies wat Nederlanders willen, want in de supermarkten verkoopt deze vis goed.

dia 2 – pangafilet

Het is de pangasius en we kennen hem beter in deze vorm: ingevroren stukken filet.

In de Nederlandse wateren zul je vergeefs je hengeltje uitwerpen

als je op zoek bent naar deze vis: het is een vis uit Vietnam. Zoals ik al zei: het is een goedkope vis.

Een pangafilet kost minder dan een bal gehakt.

Is dat mooi, of is dat té mooi?

Vragen we er niet om bedrogen te worden?

Het antwoord kun je wel raden: ja, daar vragen we om...

Maar hoe worden we bedrogen?

dia 3 – KvW

Eén van de betere programma's op tv is wat mij betreft 'Keuringsdienst van Waarde'.

De Keuringsdienst stelt vragen over onze boodschappen.

Wat koop je eigenlijk precies, en hoe kan het zo goedkoop zijn?

Zo ook de pangafilets.

En wat blijkt: je betaalt voor water, heel veel water.

Als je de verse filets een nachtje in een bak water legt, is je filet zomaar de helft groter geworden.

Het lijkt veel vis voor weinig geld, maar zoveel vis is het dus niet.

Tja, wie voor een dubbeltje op de eerste rang wil zitten...

En zo is onze pangafilet ontmaskerd.

Hij doet zich prachtig voor, maar de werkelijkheid is minder mooi.

Al blijft het een goedkope vis – met weinig smaak.

dia 4 – Jezus ontmaskert ontechttheid

Ontmaskeren: het is de specialiteit van de Keuringsdienst.

Vanochtend komen we Jezus tegen die ook aan het ontmaskeren is.

Nee, niet onze boodschappen, maar onze harten.

Jezus ontmaskert onechtheid, en dat is heilzaam!

1. De schijn hooghouden

dia 5 – de schijn hooghouden

Alhoewel, heilzaam...

Jezus komt in Marcus 12 erg scherp uit de hoek.

Ik moet eerlijk zeggen dat ik me daar wel ongemakkelijk bij voel:

het is best een bedreigend stukje bijbel.

Jezus is super kritisch op alles wat in de tempel gebeurt.

Wat zou Jezus op ons aan te merken hebben?

En wees eerlijk: wie van ons lijkt nu op die weduwe?!

Tenminste, ik neem aan dat niemand hier van plan was

zijn hele hebben en houden straks in de collectezak te stoppen.

Ik in ieder geval niet...

dia 6 – zien en gezien worden

Waarom is Jezus zo fel?

Dat heeft alles te maken met de plaats waar Jezus is: de tempel.

Het is in Jezus' laatste week, de woensdag voor zijn kruisiging,

en deze week is Jezus veel in de tempel te vinden.

Het is één van de weinige indrukwekkende plaatsen van Israël, waar de glorie van de tijd van David en Salomo nog bestaat.

Als je er zou kunnen kijken, zou je ongetwijfeld diep onder de indruk zijn.

Het lijkt alsof het allemaal voor God is, daarvoor is het ook de tempel.

Maar volgens Jezus is het alleen maar buitenkant, 'een pakketje schroot met een dun laagje chroom': het draait allemaal om menselijke eerzucht.

De schriftgeleerden, die het in de tempel voor het zeggen hebben, gaan daarin voorop.

Jezus heeft deze dagen al een paar flinke aanvaringen met hen gehad.

Maar ze zijn niet voor rede vatbaar:

het gaat hen niet om God, ze zijn vooral druk met hun eigen systeem.

De meeste mensen zijn ervan onder de indruk, maar volgens Jezus is het een schijnvertoning:

'Pas toch op voor die zelfzuchtige ijdelheiten!

Lopen hier rond in dure kleding, doen hun best om gezien te worden,

zodat je ziet hoe geweldig ze wel niet zijn.

Trouwens, is het jullie al opgevallen

dat precies als ze jullie aandacht hebben getrokken,

ze stilstaan en gebeden zonder eind opzeggen?'

Het is allemaal best begrijpelijk, echt wel!

De tempel is de laatste plaats waar de Romeinen het niet voor het zeggen hebben.

Hier is het vertrouwd en veilig.

dia 7 – gaat het om jou of om God?

Maar toch: het is zien en gezien worden.

Ook bij de offerkist.

De een na de ander doet een flinke donatie aan de tempel.
Het lijkt geweldig: God mag delen in hun rijkdom.
Maar ze geven wel erg zichtbaar.
Het geeft status om voor het oog van iedereen met geld te strooien.
Het lijkt wel alsof ze tegen elkaar opbieden,
om zo de meeste eer uit hun giften te halen.

De tempel: het lijkt heel wat, maar het gaat niet meer om God.
Hoe zit dat met ons?
Is God er voor ons, om ons leven wat aangener te maken,
of ben jij er om God?
Ik ben bang dat het ook ons, zelfs in de kerk, vaak meer om
onzelf gaat dan om God.
Wat meer radicaliteit is best welkom!

2. Jezus ontmaskert onechtheid

dia 8 – Jezus ontmaskert onechtheid

Jezus prikt daar zo doorheen.

Het is een beetje als met die pangafilet:

de saus moet verstoppen dat de vis nergens naar smaakt.

Zo is het in de tempel ook:

de indrukwekkende vrome sausjes moeten verstoppen dat het niet
om God gaat.

Maar Jezus ontmaskert zulke onechtheid.

dia 9 – het uiterlijk vertoon is niets waard

Tussen al die mensen die mensen die met hun geld strooien
staat een eenzame vrouw.

Haar leven is getekend door het overlijden van haar man
en de armoede die daarop bijna automatisch volgt.

Ze heeft weinig te geven, dus niemand merkt deze vrouw op
als zij naar de offerkist loopt en haar bijdrage levert.

Behalve Jezus: hij ziet haar.

Jezus roept zijn leerlingen erbij.

‘Hebben jullie die vrouw al opgemerkt?’

Dat hebben de leerlingen uiteraard niet:

ook zij zijn onder de indruk van alle pracht en praal in de tempel.

Jezus praat ze bij: 'deze vrouw heeft net twee muntjes gegeven.'

Die muntjes zetten niet veel zoden aan de dijk: het is een fractie van een dagloon.

Net genoeg om één dag van te kunnen eten.

Tussen de kapitalen die anderen naar de offerkist brengen, valt het helemaal weg.

Maar Jezus kijkt er anders tegenaan:

'het lijkt misschien niet veel, maar ik zeg jullie:

deze vrouw heeft meer gegeven dan alle anderen bij elkaar.'

Met andere woorden: die kapitalen van de tempel zijn waardeloos.

Het is niet meer waard dan een paar boterhammen.

dia 10 – niet het bedrag, maar het hart telt

Waarom zijn die muntjes meer waard dan de hele inhoud van de offerkist?

Jezus legt het uit:

'het lijkt veel wat in die offerkist zit, maar het heeft helemaal niets gekost.

Die gulle gevers doen alsof ze iets heel bijzonders hebben gedaan,

maar moet je kijken wat ze overhouden!

Ze voelen er niets van.

Nee, dan die weduwe: zij heeft haar hele levensvoorziening geschonken!

Vanavond rammelt haar buik omdat ze graag iets aan God wilde geven.'

Bij die weduwe merkt Jezus liefde voor God,

iets wat bij de rijke gevers ontbreekt:

zij geven niet uit liefde voor God, maar uit liefde voor zichzelf.

Ze geven wel, maar het kost hen niets.

Dat het hen om zichzelf gaat, wordt ook uit iets anders

duidelijk.

Ze geven waar het door anderen wordt opgemerkt,
maar waar hun geld echt nodig is, laten ze het afweten.
De armoede van die weduwe is een aanklacht.

Jakobus schrijft in zijn brief:

‘voor God, de Vader, is alleen dit reine, zuivere godsdienst:
weduwen en wezen bijstaan in hun nood.’

De tempel is vol pracht en praal, maar de armen hebben niets:
zulke godsdienst is niets waard.

dia 11 – Jezus wil bij je hart komen

Jezus verklaart de hele tempel waardeloos.

In het vervolg, Marcus 13, gaat Jezus dan ook verder
over dat de tempel verwoest zal worden.

Als onze godsdienst niet draait om liefde voor God,
en daarmee om liefde voor de naaste,
maar om eigen eerzucht, is het niets waard.

Jezus ontmaskert de schone schijn.

Dat is maar goed ook: als onze godsdienst op onszelf gericht
is,

is het heilzaam om ontmaskerd te worden.

Want dan kan geloof bij je hart komen.

Anders kun je de kerk net zo goed opdoeken.

Zo sprak ik eens iemand die was afgeknapt op de kerk,
omdat de rijke dorpsbewoners extra luxe gereserveerde plaatsen
konden kopen...

In de kerk gaat het niet om mijn eer!

3. De weg van offerende liefde

dia 12 – de weg van offerende liefde

Jezus ontmaskert onechtheid.

Dat is heilzaam, maar blijft ook pijnlijk.

Als de schijn doorgeprikt wordt, wat blijft er dan over?

Gelukkig houdt Jezus het niet alleen bij een oordeel:

Jezus reikt ook een alternatieve weg aan.

Het is de weg van offerende liefde.

dia 13 – gipsbeen

Liefde is het tegenovergestelde van eerzucht.
Liefde mag iets kosten!
Het is fijn als je vrienden hebt,
waar je een goede tijd samen mee kunt hebben.
Het is mooi als je dezelfde interesses hebt
of dezelfde dingen leuk vindt om te doen.
Zo'n vriendschap is makkelijk: iedereen heeft er wat aan.
Maar wat als één van de vrienden een zwaar ongeluk krijgt?
Dan blijkt wat de vriendschap waard is.
Haken de vrienden dan af, omdat het niet meer leuk is?
Of zijn het vrienden die ook komen als het moeite kost?
Dát is liefde!

dia 14 – liefde mag iets kosten

Die weduwe is een klein voorbeeld van zulke liefde.
Daarom vestigt Jezus de aandacht op haar:
zij geeft niet om er zelf beter van te worden,
zij geeft uit liefde voor God.
Jezus zegt niet alleen dat de inhoud van de offerkist niets
waard is,
maar ook dat die muntjes van de weduwe zeer waardevol zijn:
ze zijn gegeven uit liefde.

dia 15 – het kost Jezus zijn leven

Echte liefde mag iets kosten, dat mag je voelen.
De weduwe is er een klein voorbeeld van, maar in haar ziet
Jezus wat hij zelf gaat doen.
De weduwe geeft haar levensvoorziening, Jezus zal over twee
dagen zijn leven geven!
Liefde voor jou kost Jezus zijn leven, voor hem is die prijs
niet te hoog.
Over radicaliteit gesproken...
Daarom is Jezus in eigen persoon het alternatief voor een
leven waarin het om jezelf gaat.
Jezus wil tot je hart komen omdat hij van je houdt.
Jezus zegt: 'stop toch met die schone schijn,
stop met dat zoeken naar status verstoep achter vrome

praatjes.

Je hoeft niet mee te doen met dat uiterlijk vertoon.

Wat is het waard als je waardering van anderen moet verdienen? Bij mij hoef je het niet te verdienen: ik heb mijn leven voor je gegeven.

Mijn liefde is veel mooier dan jouw masker.'

Jezus wil je op een veel mooiere weg plaatsen dan die van kale eierzucht en egoïsme.

Hij zelf gaat op die weg van offerende liefde voor.

De weg van liefde die veel verder gaat dan wat van je verwacht mag worden.

Liefde die zich geeft.

Die weg kost veel, je kunt dan niet meer voor jezelf leven, maar niets kan op tegen Jezus' liefde.

4. Wat mag liefde jou kosten?

dia 16 – wat mag liefde jou kosten?

En nu? Alles maar in de collecte stoppen dan?

Ik zal je niet tegenhouden... ☐

Maar nee, dat is niet wat Jezus hier zegt.

Waar het om gaat is: wat mag liefde jou kosten?

dia 17 – leer offerende liefde mooi te vinden

Dat zeg ik niet om me er makkelijk vanaf te maken.

Ja, natuurlijk, ik voel me ongemakkelijk bij het idee dat ik net als die weduwe alles zou moeten weggeven.

Maar het is te kort door de bocht om te zeggen:

die weduwe gaf alles wat ze had,

Jezus waardeert dat en dus moet ik het ook zo doen.

Dan leg je Jezus woorden in de mond.

Jezus houdt het veel kleiner.

Hij zegt niet: 'kijk eens wat die weduwe doet, dat moeten jullie ook doen!'

Jezus zegt: 'kijk eens naar die weduwe, is het niet prachtig?'

Leer maar gewoon om op die vraag 'ja' te zeggen,

zonder direct in je achterhoofd te hebben dat jij het nog

beter dan die weduwe moet doen.

Sterker nog: als je dat doet, ben je jezelf weer aan het vergelijken met anderen.

Jezus wijst aan hoe mooi offerende liefde kan zijn.

Leer maar om dat mooi te vinden.

Dat is al moeilijk genoeg!

Als ik erbij was geweest, had ik die weduwe onverstandig gevonden:

het geld dat je zo hard nodig hebt weggeven, dat doe je toch niet?!

Als mensen echt radicale keuzes maken uit liefde voor Jezus, krijgen ze vaak sceptische reacties te horen.

Slik die reactie maar in: leer dat het mooi is als liefde wat kost!

Als je het mooi gaat vinden,

wordt het vanzelf meer onderdeel van hoe je zelf leeft.

Dan hoef je er niet geforceerd mee bezig te zijn of je wel genoeg voor God opoffert.

Dan zou het toch weer om de uiterlijkheden gaan.

Maar Jezus is juist op zoek naar je hart.

Het gaat niet om of je genoeg geeft, het gaat om liefde!

dia 18 – waaruit blijkt je liefde voor Jezus?

Maar wacht nog even met opgelucht ademhalen.

'O, maar als het alleen om liefde gaat, dan hoeft geloven dus niet zo veel te kosten.'

Dan haal je de hele angel uit het verhaal:

het gaat er nu juist om dat liefde kostbaar is!

De vraag is: is je liefde voor Jezus echt? Wat mag het je kosten?

En dan niet 'als het nodig is ben ik bereid...'

Nee: het gaat niet om waar je eventueel wel bereid toe zou zijn

in een of andere situatie waar je je toch geen voorstelling bij kunt maken,

het gaat om hoe je liefde voor Jezus vandaag vorm krijgt.

Waaruit blijkt je liefde voor Jezus?

Bij die weduwe is het vooral haar eenvoud die mij treft: het is bij haar geen uiterlijk vertoon, maar een gift uit haar hart.

Wees maar bescheiden, kwetsbaar en eenvoudig, durf risico te nemen en wees bereid te verliezen, streef niet naar het hoogst haalbare in de wereld, maar durf jezelf tekort te doen!

dia 19 – liefde mag Jezus alles kosten!

Een offer is een liefdesverklaring aan Jezus.

Zoals een kind dat van het laatste geld in zijn spaarpot een cadeautje voor zijn moeder koopt.

Het is misschien niet duur, maar wel veel waard.

Zo is het met Jezus ook: hij wil graag je liefde zien.

Hij heeft alvast alles voor jou gegeven!

Amen.